

Pasaulio Lietuvos

REDAKTORĖS ŽODIS

Džiaugtis laimėmis ir užjausti negandose 5

LIETUVOJE

Valdovų rūmų padėkos bičiuliams renginyje – išskirtinis dėmesys JAV lietuviams 6
 VDU garbės daktarais tapo V. Ušackas ir K. Almenas 8
 VDU studentams įteiktos B. Bieliuko vardo stipendijos ugdo pilietiškumą 9
 Surinkti ir užrašyti dipukų prisiminimai 10
 E. Atkočiūnas: „Išvykimo patirtis jungia tarytum giminystės ryšiai“ 12
 Lietuvos atstovė 2014-ųjų „Eurovizijoje“ – V. Matačiūnaitė 13
 XXXI Vilniaus aukcione susidomėjimo sulaukė išeivijos kūriniai 14
 Televizijos projektas „Lietuvos garbė 2014“ apdovanojo ir užsienio lietuvius 15

TEMA

Įvykiai Ukrainoje lietuvių akimis 16

AKTUALU

Šią vasarą Lietuvoje – antrasis Pasaulio lietuvių jaunimo susitikimas 21
 Vėl „Palikime pėdsaką“ 22

SVEČIAS

Projektuojantis verslo tiltus tarp Lietuvos ir Argentinos 23

LIETUVIAI PASAULYJE

Pasaulio lietuviai rašė Nacionalinį diktantą 25
 Islandijoje pirmą kartą surengta Kaziuko mugė 26
 Tradiciniai Velykų renginiai Islandijos lietuvių bendruomenėje 27
 Pokalbis „Meilės“ galerijoje su vienu iš VLJS kūrėjų – P. Veršeliu 28
 Įteikta Vasario 16-osios vardo stipendija 29
 Urugvajaus lietuviai atšventė 45-ąjį „Ažuolyno“ gimtadienį 30
 Didžiausia Europoje lituanistinė mokykla atšventė pirmąjį jubiliejų 31
 Lituanistikos katedra paminėjo jubiliejų 32
 JAV lietuvių bendruomenė renka lėšas lietuvių kryžiui Augsburgėje atnaujinti 33
 Detroitas – (ne)pasaulio cepelinų sostinė! 34
 Kviečia vienintelis išeivijoje Lietuvių medicinos muziejus 35
 Kaip karas keičia likimus – apie Šveicarijos lietuvių A. Statkutę 37
 Garbingas Šveicarijos lietuvių Kurmanavičių jubiliejus 39

TRUMPAI 40

DĖMESIO 42

PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS (PLB) VALDYBA (2012-2015)

Marija Danguolė Navickienė (JAV)
PLB pirmininkė, Visuomeninių reikalų komisijos pirmininkė
navickiene@verizon.net

Kęstas Pikūnas (Lietuva)
PLJS pirmininkas, Jaunimo ir Sporto reikalų komisijų pirmininkas
kestas@trysmilijonai.lt
www.pljs.org

Dalia Henke (Vokietija)
PLB įvaizdžio, informacijos sklaidos ir „Pasaulio lietuvių“ reikalų komisijos pirmininkė, PLB valdybos pirmininkės pavaduotoja
daliahenke@gmail.com

Gintautas Želvys (Rusija)
Rytų kraštų ir Rusijos reikalų komisijos pirmininkas, PLB valdybos pirmininkės pavaduotojas
gintautaszelvys@mail.ru

Jūratė Caspersen (Šveicarija)
Kultūros reikalų komisijos pirmininkė
jurate@caspersen.ch

Juan Ignacio Fourment Kalvelis (Argentina)
Pietų Amerikos reikalų komisijos pirmininkas
jkalvelis@yahoo.com.ar

Aušra Laurušaitė-Kromelis (JAV)
Organizacinių reikalų komisijos pirmininkė
ausra999@aol.com

Artūras Maslauskas (Danija)
Finansų reikalų komisijos pirmininkas
maslauskas@webmail.dk

Aurelija Norienė (Belgija)
Naujosios emigracijos reikalų komisijos pirmininkė
aurelija.norienė@skynet.be

Prel. Edmundas Putrimas (Kanada)
Sielovados reikalų komisijos pirmininkas
putrimas@sielovada.org

Laima Apanavičienė (JAV)
Švietimo reikalų komisijos pirmininkė
laimaa@hotmail.com

PLB biuro adresas:
213 West Lake Shore Drive
Cary, ILL 60013
USA

PLB atstovybė Lietuvoje
Gedimino pr. 53-212
LT-01109 Vilnius
Tel./faks. +37052396264
El. p.: vigrub@lrs.lt; plbav@lrs.lt
www.lrs.lt/plb
www.plbe.org

PLB atstovė Lietuvoje
Vida Bandis
+370 52 396 156
vida.bandis@lrs.lt

PLB konfliktų sprendimo komitetas:
Vytautas Maciūnas (JAV),
Marytė Šmitienė (Vokietija),
Rūta Žilinskienė (Kanada)

PLB kontrolės komisija:
Saulius Kačiulis (Italija),
Angelė Nelsienė (JAV),
Aldona Seghal (Švedija)

PLB išdininkas
Ramutis Pliūra
ramas@gjmlp.com
3906 Lakeview Dr.
Racine, WI 53403
USA

PL išdininkas
Vytenis Vilkas
Tel. 1 661 254 5593
El. p. v.vilkas@prodigy.net
22343 Cardiff Drive
Saugus, CA 91350
USA

SPAUDOS,
RADIJO IR
TELEVIZIJOS
RĖMIMO
FONDAS

Lietuvos Spaudos, radijo ir televizijos rėmimo fondas remia „Pasaulio lietuvių“ žurnalo redakcijos vykdomą projektą „Lietuvybės formos pasaulyje: lituanistinis švietimas, lietuviškas kultūrinis paveldas užsienyje, ryšiai su Lietuva“

Žurnalo „Pasaulio lietuvis“ leidybą iš dalies parėmė Užsienio reikalų ministerija

Pasaulio Lietuvos

LEIDINYS PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS GYVENIMUI IR MINČIAI
Mėnesinis žurnalas. 2014 m. 04/526

Vyriausioji redaktorė Deimantė Doksaitė
plietuvis@plbe.org

Kalbos redaktorė Sandra Sirvidienė

Maketuotojas Darius Markūnas

Autoriai: Deimantė Doksaitė, Jolanta Budriūnienė, Dovilė Šermokas, Jūratė Caspersen, Birutė Augustanavičiūtė, Janina Survilaitė, Gintaras Antanas Jonikas, Jurgita Motiejūnaitė, Loretta Timukienė, Gabrielė Petraitytė, Kristina Ūsaitė, Žana Jermakovaitė, Valentina Loginova, Tatjana Gunina

Fotografai: Gabrielė Petraitytė, Dovilė Šermokas, Kamilė Ežerskytė, Daiva Dapkutė, Renata Dapšytė, Tatjana Gunina, Loretta Timukienė, Jonas Tamulaitis, Jonas Petronis, Daina Čyviėnė, Rasa Šimkevičienė, Jurgita Motiejūnaitė

Išdininkas Vytenis Vilkas

Spaudė UAB „Draugų studija“

Redakcijos adresas:

Laikinai laiškus „Pasaulio lietuviui“ galima siųsti PLB atstovybės adresu:

Gedimino pr. 53-212

LR Seimo III rūmai

LT-01109

Vilnius, Lietuva

PLB tinklalapis:

www.plbe.org

www.lrs.lt/plb

ISSN 1732-0135

Del reklamos žurnale „Pasaulio lietuvis“ kreipkitės el. pašto adresu: daliahenke@gmail.com

PPRENUMERATA METAMS:

Lietuvoje - 60 Lt;

Europos valstybėse:

paprasta prenumerata - 45 EUR,

garbės prenumerata - 65 EUR;

Australijoje:

paprasta prenumerata - 60 AUD,

garbės prenumerata - 93 AUD;

JAV, Kanada ir ir kiti kraštai:

paprasta prenumerata - 63 USD,

garbės prenumerata - 90 USD;

Užsakant į Lietuvą iš kitų kraštų:

26 EUR, 32 AUD, 36 USD.

Prenumeratorių Lietuvoje dėmesiai!

Žurnalą „Pasaulio lietuvis“ galite prenumeruoti pervesdami lėšas banko pavedimu į „Pasaulio lietuvių“ sąskaitą Lietuvoje ir atsiųsdami elektroniniu paštu prenumerata@plbe.org adresą, kuriuo siųsti žurnalą.

NAUJOVĖ!

Nuo šiol „Pasaulio lietuvių“ galima prenumeruoti ir skaityti interneto svetainėje www.lingjob.lt. Vieno numerio kaina - 10 Lt.

Už žurnalo „Pasaulio lietuvis“ prenumeratą galima sumokėti per „Paypal“ mokėjimo sistemą. Tereikia el. paštu prenumerata@plbe.org parašyti laišką ir paprašyti sąskaitos apmokėjimui.

LEIDĖJAS

Pasaulio Lietuvių Bendruomenė (PLB). Žurnalas leidžiamas nuo 1963 metų.

Platinti „Pasaulio lietuvių“ tekstus ir vaizdo informaciją galima tik gavus raštišką sutikimą.

„The World Lithuanian“ magazine

Published monthly by the Lithuanian World Community, Inc.

Copyright by The Lithuanian World Community, Inc.

ĮVYKIAI UKRAINOJE IŠ PIRMŲ LŪPŲ

T. Gunina išdidžiai
neša Lietuvos vėliavą

Apie įvykius Ukrainoje rašyti sunku dėl daugelio priežasčių. Bet nerašyti apie juos negalima. Sunku ne vien dėl sudėtingo konteksto, ne vien dėl to, kad sprendžiami daugybės žmonių likimai, bet jau vien dėl to, kad padėtis keičiasi taip greitai, kad nežinia, kaip viskas atrodys, kai žurnalas bus atspausdintas ir pasieks jus. Tačiau, kaip besuiklostytų įvykiai, tai, ką mums aprašė Ukrainos lietuvių jaunimo sąjungos pirmininkė Tatjana Gunina iš Kijevo bei Krymo respublikinės M. K. Čiurlionio lietuvių kultūros draugijos įkūrėja

T. Gunina su gyvenimo
draugu Christos'u
Michaloudis'u

ir pirmininkė Valentina Marija Loginova-Raulusevičiūtė, liks istorija, dėl kurios įvykiai pasisuko viena ar kita linkme. T. Guninos paprasčiau savo įspūdžius sudėlioti jau situacijai Kijeve kiek apimus, tačiau V. Loginova laiškus rašė iš paties karščiausių įvykių epicentro, referendumo, kuris turi nulemti Krymo likimą, išvakarėse.

Lietuviai, ačiū jums – jūs tikri UKRAINOS BROLIAI IR SESĖS

Viktoras Janukovičius ir jo nepasotinami šeimos nariai apiplėšė Ukrainą taip, kaip niekas kitas iki šiol. Turima omenyje ne milijonai, bet milijardai JAV dolerių. Ukrainos žmonės jo nekenė, bet galvojo, kad truputį pakentės dar metus, o paskui bus rinkimai ir išsirinksim ką nors kitą. Bet kaip paaiškėjo, jis jau rezgė planus valdyti amžinai.

V. Janukovičius keletą metų žadėjo ukrainiečiams, kad pasirašys asociacijos sutartį su Europos Sąjunga. Bet apgavo. Dėl to pasistengė Vladimiras Putinas. Jauni žmonės, daugiausia studentai dėl to išėjo protestuoti. Jų buvo tik keli tūkstančiai, o naktį jų liko visai keli šimtai. Ir lapkričio 30 dieną jie buvo žiauriai sumušti berkutininkų. Taip Maidanas dėl prisijungimo prie ES pasibaigė. Viskas, kas atsitiko po to, yra ne visai dėl ES – tai sukilimas dėl laisvės, prieš smurtą, prieš tironą, kuris „užkniso“ visus su savo godumu ir kvailumu.

Susirinko jau visai kitas Maidanas – į jį jau atėjo visi – šimtai tūkstančių žmonių. Tada jau prisijungiau ir aš, ir mūsų lietuviai su Lietuvos vėliavomis palaikyti.

Žmonės iš visos Ukrainos susiorganizavo ir įkūrė mažą miestelį su barikadomis Kijevo centre – Maidaną. Visi, ir mes taip pat, nešdavome ten maistą, rūbus, vaistus. Padėdavau ir padedu, būdavau ir būnu Maidane, kai tik galiu, nes turiu mažą vaiką.

Žaidime dėl Ukrainos likimo dalyvauja du pagrindiniai tironai

ir aferistai – V. Janukovičius ir V. Putinas.

Gruodžio mėnesį, protestų įkarštyje, V. Putinas ima žadėti V. Janukovičiui 15 milijardų JAV dolerių paskolą.

Vieninteliai du jo reikalavimai V. Janukovičiui mainais už paskolą – išvaikyti Maidaną ir prisijungti prie Muitų sąjungos. Kijeve tuomet pasirodė Rusijos Federacijos federalinės saugumo tarnybos agentai. Nors jau ir taip jų agentai jau seniai sėdėjo visose institucijose, atsakingose už Ukrainos nacionalinį saugumą (policijoje, Ukrainos saugumo tarnyboje, kariuomenėje). Tai jau įrodyta.

Sausio 16 dieną valdžios banditai kartu su specialistais iš Rusijos Federacijos federalinės saugumo tarnybos „prastumia“ Ukrainos parlamente drakoniškus įstatymus, beveik tiksliai nukopijuotus nuo rusiškų adekvačių įstatymų. Juose numatyti mitingų ir demonstracijų draudimai, baudžiamoji atsakomybė už bandymą nuversti vyriausybę ir visa kita. Kitaip tariant, pagal tuos įstatymus apskritai nieko daryti negalima ir tai, kas vyko Maidane, pasidarė už įstatymo ribų.

Bet jie vėl pamiršo, kad ukrainiečiai ne rusai. Ir sausio 19 dieną ukrainiečiai parodė aukščiausią klasę Hrushevskoho gatvėje. Deja, tada atsirado pirmosios aukos – banditai kartu su policija ir vidaus kariuomene mušė žmones, vogė, žiauriai tyčiojosi, sodino į kalėjimą už nieką, šaudė, žudė. Užvirė tikras pragaras. Atsiminiau, kad rūsyje turiu dar iš sovietinių laikų

Tatjana
Gunina

užsilikusių 200 dujokaukių. Visas jas atidaviau Maidanui. Gal jos kam nors išgelbėjo gyvybę.

Ukrainiečiai protestavo nepaisydami visų žiaurumų ir sausio viduryje įvyko kruvina konfrontacija. Daugiau nei 100 žmonių žuvo, 300 – dingę be žinios ir tūkstančiai buvo sužeisti. Žinoma, po šito V. Janukovičius pabėgo ne kur kitur, o į Rusiją.

Tas dienas atsimenu kaip keistą sapną – meluodavau šeimai, kur einu, o pati bėgdavau nors porą valandų pabūti sargyboje prie artimiausios ligoninės (sueidavome visi paprasti žmonės), nes policija ir banditai sužalotus Maidane žmones vogdavo iš ligoninės. Paskui juos buvo galima rasti kalėjime dar daugiau sumuštus ar miške jau negyvus. Žmonės imdavo nestipriai sužeistuosius į savo namus. Aš irgi norėjau, bet neteko – ačiū Dievui, norinčių padėti buvo labai daug.

Kiek aš verkiau per šiuos tris mėnesius, tiek niekada gyvenime nesu verkusi. Eidavau miegoti paryčiais, nes nuolat stebėjau naujienas, dėl streso netekau svorio.

Ukraina dar nespėjo palaidoti visų žuvusiųjų (ligoninėse vis dar yra žmonių, kurie miršta) ir atsigauti nuo baisaus mūšio šoko, o „broliška“ tauta į nugarą dūrė peilį – nori atimti iš Ukrainos Krymą ir gal net daugiau.

Mes visi labai pasikeitėme per šiuos mėnesius ir niekada negalėsime būti tokiais kaip anksčiau. Aš dar stipriau pajaučiau savo ukrainietišką ir lietuvišką kraują. Pajautėme žmonių vienybę, kurios niekada prieš tai nebuvo. Labai didžiuojuosi, kad Lietuva taip nuostabiai, manau, kad stipriau nei kitos šalys, padėjo Ukrainai šiuo sunkiu laiku. Dar labiau didžiuojuosi sakydama, kad esu lietuvė – man iškart į tai atsako: „O, lietuviai, be galo ačiū jums – jūs tikri Ukrainos broliai ir sesės!“ ■

Krymas yra labai sudėtinga sub-stancija, joje gyvena 110 tautų, tokių kultūrinių draugijų, kokią aš su vyru 1999 metais įkūriau, – Krymo respublikinė M. K. Čiurlionio lietuvių kultūros draugi-ja – čia yra gal 30. Ir jos turėjo labai didelę įtaką pusiausvyros ir tolerancijos išlaikymui Kryme, net Krymo europizacijai, ypač tuomet, kai pradėjo grįžti iš tremties atgal į savo tėvynę – Krymą – totoriai.

Mes Kryme priversti jau virš 20 metų gyventi labai atsargiai, kad niekas neužmintų niekam ant skaudžios nuospaudos, kad būtų taika ir ramybė. Visa tai labai aštru, net spengia ore ta nuolatinė įtampa. Totorių klausimas toks svarbus dėl Krymo ramybės, kad visų žvilgsnių dominantė buvo būtent nukreipta į tą pusę. Niekas net negalvojo apie pavojų, sklindantį iš Rusijos, nors jau seniai įsteigtas Simferopolyje Rusijos konsulas visiems norintiems išdavė rusų pilietybę ir Rusijos pasus.

Antras svarbus klausimas Rytų Ukrainai, taip pat ir Krymui, buvo kalbos klausimas. Viktoras Janukovičius iš esmės ir pasiekė pergalę rinkimuose dėl Rytų ir Krymo, būtent pažadėjęs neliesti rusų kalbos šiuose regionuose, o leisti ją kalbėti ir rašyti dokumentus rusų kalba, kaip antra valstybine kalba. Todėl dabar negalima buvo taip staigiai liesti Kalbos įstatymo. Tai didelė klaida, padaryta Ukrainos Rados.

Trečias momentas – V. Janukovičiaus valdžios metu į Krymą suvažiavo ir užėmė visas valdžios vietas žmonės iš Donecko, Makejevkos ir pan., pradėję čia dalintis žemes, statyti savo namus, užimti reliktines vietas Juodosios jūros pakrantėje. Tam reikėjo ir atitinkamos, jei kas, apsaugos. Jie pradėjo čia burti berkuto pajėgas ir auginti vadinamuosius tituškas.

Dar viena dabar padaryta klaida – berktas buvo oficialiai atleistas iš darbo po Maidano įvykių. Jis grįžo į Krymą ir buvo priimtas su gėlėmis, nes čia – jų namai, čia – jų motinos, kurios taip pat nukentėjo – laidojo savo sūnus, patys jie jautėsi nuskriausti, nes, atseit, gynė valdžią ir ji taip jiems atsidėjo... Jie liko nenuginkluoti, su visa amunicija.

Tuo pasinaudojo Rusija, išdavė jiems savo pasus, priėmė juos į darbą ir pasiuntė dirbti į Krymą. Tie džiaugiasi – darbas yra, išlaikyti šeimas yra kuo, yra ką ginti, o nieko kito jie nemoka daryti.

Dar kartą sakau – Kryme be galo daug baimių, pradendant nuo geneti-nių, baigiant – karu.

Aš kūriau Kryme Lietuvių kultūros draugiją, Ukrainoje tokias tik galima buvo kurti ir mes nesame politiškai nusiteikę, vykdom tik kultūrinę veiklą ir puoselėjame lietuvių kalbą, bandom ją čia išlaikyti tarp gyvenančių lietuvių. Tai pabrėžiu, nes ir lietuviai, gyvenantys Ukrainoje, taip pat ir Kryme, yra labai skirtingi ir turintys skirtingas pažiūras, todėl bendro požiūrio į tai, kas vyksta, nėra.

Man dabar tenka labai daug kalbėti telefonu, rašyti el. laiškus ir, keista, aš randu kur kas daugiau supratimo tarp savo draugų, gyvenančių Lietuvoje, nei čia – Kryme.

Na, panikos, pasakyčiau, bent aš, neįsakyčiau. Nors žmonės išperka iš parduotuvių produktus atsargiai, iš vaistinės – vaistus, pilasi atsargiai benzina ir t.t.

Viskas labai pabrango. Grivna krenta. Žmonės stengiasi atsiiimti savo santaupas. Visur eilės.

Taip, mes dabar esame Kryme apsupti ginkluoto „blok“ posto, Simferopolio oro uostas neveikia, į miesto centrą neįvažiuoja transportas. Centru eiti galima, stoviniuoją totorių grupės, stovi prorusiškos organizacijos būriai.

Dvi savaites išsėdėjau prie kompiuterio, nenuimdama rankų nuo klaviatūros ir labai tikėdama, kad savo eiline veikla būsiu naudinga ir savo mažam Krymui, kuriame jau gyvenu 34 m.

Šalia Krymo parlamento guli du kulkosvaidininkai su kulkosvaidžiais šalia transparanto „Krymas – tai Rusija“.

Dabar matau didžiausią pavojų, sklindantį ne iš ginkluotų žmonių, o iš pačių krymiečių, kurių dauguma dėl visokių baimių kažkada balsavo už Meškova, praeitą kartą balsavo už Regionų partiją ir, jei tas paskelbtas referendumas bus, gali balsuoti už Rusiją.

Va, esmė ta – svarbu, kad Krymas teisingai balsuotų ir kad jiems kažkas padėtų.

Manau, gali padėti tik įstatymai, tinkamai ir laiku priimti.

Reikia labai atsargiai daryti tai, kas gali sugriauti ilgus metus išlaikytą pusiausvyrą, o ji Krymui labai svarbi.

Totoriai labai organizuoti, klauso savo lyderio Refato Čiubarovo, jie tai gražiai demonstravo pirmą dieną, kai galėjo prie Krymo parlamento lietus kraujas, nes jau buvo provokatorių sukeltos muštynės, bet vienas Čiubarovo žodis ir visi nurimo ir išsisklaidė po namus. Bet ta disciplina gali būti ir panaudota kitu būdu.

Todėl – tolerancija, protas, įstatymai, Europos ir pasaulio palaikymas, kad nugalėtų įstatymų bazė, kad ginkluoti įsibrovėliai paliktų mūsų teritoriją ir išvyktų namo su savo kulkosvaidžiais, šarvuočiais, kariniais lėktuvais ir malūnsparniais.

*Valentina Marija
Loginova-Raulusevičiūtė
2014.03.02*

Blogas ženklas – totoriai išsiunčia iš Krymo savo žmonas su vaikais, juos priima Lvovas. O Džemiliovas jau pasakė, kad Turkija pasiruošusi padėti

totoriams, o jis pats vos gali sulaikyti Krymo totorius, bręsta didelė bėda.

Padėtis Kryme blogėja. Pasivadinęs

Krymo MT pirmininku, Aksionovas jau pareiškė, kad Krymas priklauso Rusijai ir kad tik Rusijos kariuomenė čia turi teisę būti, o Ukrainos – laikomi okupantais.

Refatas Čubarovas kviečia visus nedalyvauti referendume, kuris jau iš kovo 30 d. perkeltas į kovo 16 d., nes vis tiek bus suklastoti rezultatai.

Referendumas Kryme apskritai pagal Ukrainos įstatymus – neteisėtas.

*Valentina Marija
Loginova-Raulusevičiūtė
2014.03.06*

Niekur nelandžioju po internetą, nieieškau – nėra laiko, nes daug rašau, – man viską atsiunčia – baisu, ką rašo, bet tai, ką aš jaučiu, matau, nujaučiu – dar baisiau!

Mūsų padėtis – bjauri, iki kaulų smegenų nepakeliamas žmogui, turinčiam laisvės jausmą. Esame baisyje laukimo stadijoje,

kai mūsų nepaisant ir atrėmus mums į kaktas ginklus (dabar jau slapta, nors esančios Kryme Ukrainos karinės dalys visos blokuojamos Rusijos karių) mus „saugo“ nuo, atseit, mūsų priešų ir verčia daryti tai, ko mes visai nenorime, ir tai, matai, daroma – dėl mūsų labo!

Po numatomo kitą sekmadienį farso – referendumo, bijau, kad atsibusime, tikra to žodžio prasme, kitoje šalyje.

Viskas labai pabrango. Grivna krenta. Žmonės stengiasi atsiimti savo santaupas. Visur eilės.

Aišku, dar baisiau – karas, kuris gali kilti, nes nepatenkintų iš anksto numatyto sprendimu bus mažiausiai 59 %.

Labai tikėjau ir tikėjaisi, kad politiniai metodai, kad įstatymai, kad didžiosios šalys, turinčios pasaulinę reikšmę ir galimybę lemti mūsų likimus, – kažką reiškia, kažką gali, kažką sprendžia. Na, yra tas keletas

dienelių, gal ką dar išspręs...

Sveikinu su Kovo 11-ąja!

Geros dienos, geros šventinės nuotaikos!

Dėkui Dievui – Lietuva laisva! ■

*Valentina Marija
Loginova-Raulusevičiūtė
2014.03.11*

Laikiausi gan gerai, o dabar – įtampa, visur eilės, prie bankomatų – marios žmonių, visi jaudinasi dėl grynųjų pinigų.

Žodžiu, galvoj tik minčių

nuotrupos. Nėra tokio viso

vaizdo, kurį galėčiau perteikti kitiems, tik baidyti įtampa ir laukimas.

Žinai, ta būseną, kai rašai ir eina kaip

iš pypkės, o čia lyg ir

tempi iš savęs nežinia ką, daugiau esi suakmenėjęs iš vidaus, na, lyg ir nori, bet negali...

*Valentina Marija
Loginova-Raulusevičiūtė
2014.03.13*

KAD TAIKUS DANGUS NEBŪTŲ TIK SVAJONĖ

Žinot, kai viskas tik prasidėjo, buvo tokia būseną kaip sportininko – tiki pergale ir juokiesi iš priešų. Buvo tikras sportinis susidomėjimas sekti, visa tai aprašyti, siųsti į Lietuvą, kalbėti, duoti interviu. Taip, buvo didelis susirūpinimas, nuostaba – kaip tai galėjo atsitikti, bet buvo tvirtas įsitikinimas – viskas baigsis gerai.

Dvi savaites išsėdėjau prie kompiuterio, nenuimdama rankų nuo klaviatūros ir labai tikėdama, kad savo eiline veikla būsiu naudinga ir savo mažam Krymui, kuriame jau gyvenu 34 metus, ▶

ir tai didžiąjai atsibudusiai demokratiniam pokyčiams Ukrainai, ir Lietuvai, kuri taip nori su šia šalimi draugauti ir tiek įdėjo jėgų, tiesdama savo ranką ir padėdama Ukrainos tapimo, bent pradžioje asocijuota ES nare, procesui. Maniau, pasakodama apie įvykius Kryme, prisišauksiu plačią visuomenę, politinius veikėjus, daugelį, kas gali, kas turi, kam priklauso mums padėti.

Labai tuo tikėjau ir dar vis bandau tikėti, nors jau ne dienos, o valandos ir minutės lemia mūsų ateitį.

Tikėjau diplomatija, įstatymais, įvairiais susitarimais, kurių nesilaiko, kaip dabar paaiškėjo, net patys jų garantai.

Esame laukimo stadijoje. Kaip kaliniai, nuo kurių jau niekas nepriklauso. Aneksija įvyko kur kas anksčiau, nei buvo apie ją pranešta, patylomis, anksti ryte, kaip fašistai įžengė į Lietuvą ir pradėjo karą nuo Girulių stovyklos.

Krymą galima taip pat asocijuoti su ta poilsio vieta, kuri buvo užimta taip pat tarp 4–5 ryto.

Šiandien pagalvojau, kai atsitinka baisi nelaimė visai šaliai, tokia kaip žemės drebėjimas, kaip kokia kita stichija, nunešanti įprastą gyvenimą, atimanti žmonėms gyvybes, žmonės susivienija ir ima daug dirbti, kažką veikti, bando ieškoti žuvusiųjų ir gyvųjų, bando atstatyti namus ir pan. Tai – nelaimė, kuri stumia veikti ir susivienyti.

O mūsų situacija – mes esame laukimo stadijoje. Kaip sunku laukti ir nieko neveikti, tu nieko negali pakeisti, kaip to trokštum, – tai baisu! O dar baisu – skilimas ne tik šalies, ne tik mūsų gyvenamos vietos prijungimo prie kitos šalies pavojus, bet skilimas žmonių santykiuose, nesupratimas vienas kito, draugai tampa priešais, o šeimose vyksta baisūs skandalai... O dar pajutau širdies skilimo pavojų, ne tik fiziškai, bet kai širdis nustoja visko ar kažko trokšti, kai esi kaip zombis ir su tavim ką nori, tą daro.

Aplink važiuojanti svetimoms šalies karo technika, stovintys pakelėse kulkosvaidininkai su įkastais į žemę kulkosvaidžiais, minuojami laukai, kurie jau buvo atsibudę duoti naują duonos derlių, žaliuojantys toje žemėje šarvuočiai, ir visa tai – kad įvyktų neteisėtas referendumas, kaip taikliai pasakė V. Landsbergis, – „putirendumas“ Kryme. Ir virš visko pavasaris jau skleidžia savo žiedus, žydi migdolai, abrikosai, savo gražiais stambiais žiedais primindami paprastas žmogiškas vertybes – gamtą ir taiką.

Ir tas širdies skilimas šiandieną primena tuos visai nesenus gerus taikos laikus, kai ką susvajojai, ta gali įvykdyti, ir, kas įdomu, – tada to taip nevertinai, kaip dabar, atsigręžęs atgal... Galėjai, kur nori, važiuoti, vykti, keliauti ar ilsėtis, – dabar neskraido lėktuvai, keliuose – „blok“ postai, kuriuos saugo ginkluoti vyrai; galėjai sėdėti, kiek nori, prie televizoriaus, žiūrėti bet kokią programą – dabar išjungti Ukrainą rodantys kanalai ir priverstiniu būdu į ausis kišamas melas ir šmeižtas iš Rusijos TV kanalų; galėjai eiti su banko kortele į parduotuvę ir net viršyti savo dienos limitą, paskambinęs į banką... Ši diena leidžia jau tik 500 grivnų nuėmimo galimybę ir, jei jau pasiėmė pinigų bankomate, nebegali kortele susimokėti parduotuvėje. Tai šios dienos limitas vienam žmogui, kiek tu beturėtum kortelių, nieko daugiau negausi. Tokios šios dienos gyvenimo Kryme realijos.

Gal padrikai dėstau mintis, bet ta laukimo būseną, to širdies skilimo būsenos fone, neleidžia normaliai mąstyti, planuoti, galvoti – leidžia tik laukti ir net tas buvęs vilties fanelas jau tapo mažyte žvakute, kurią pridengęs delnu nuo to stipraus, viską gero ir gražaus iš tavo gyvenimo sušaldančio pasikeitimų vėjo, atsargiai neši, nes jei užges ir ta ugnelė, nebebus tikėjimo kita diena.

V. Loginova su vyru Andrejumi

Tikėkime kita taikia savo gyvenimo diena.

O dar geriau būtų atsibusti ir žinoti – aplink taika, ko visiems ir linkiu!

*Valentina Marija
Loginova-Raulusevičiūtė
2014.03.13*

P. S.

Jau parašiusi, atsiminiau savo senelės žemaitės žodžius: „Eik, vaikeli, į priekį ir mėtyk akmenėlius, eidama atgal – juos rasi.“

Gal ta savanoriška veikla, vykdoma mūsų visų iš širdies, yra vienas iš tų akmenėlių, kuriuos metame savo gyvenimo keliuose. Bet gal tik tokioje situacijoje supranti, kad jau eini atgal, tuos akmenukus rinkdama... O jie tau atiduoda tame kelyje rastų bendraminčių, draugų, bičiulių palaikymą, šiltus, pasiūstus telefonu ar el. paštu žodžius ir linkėjimus, o mintyse – maldas.

Dėkui visiems draugams, paskambinusiems ir parašiusiems, dėkui už palaikymą, už laiku rastą svarbų žodį, atsiųstą informaciją, persiųstą nuorodą!

PLB – tai didelė šeima, ir aš tos šeimos svarbą ypač supratau šių įvykių Kryme metu, gaudama laiškus iš visų lietuviškų pasaulio kampelių.

„Pasaulio lietuvis“ mus visus vienija, jis – mūsų balsas, o tai – labai svarbu, nes tylėti negalima, kai yra skriaudžiami tavo draugai, nes ryt gali nuskriausti ir tave.

Dėkui!

Tradiciniai Velykų renginiai ISLANDIJOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖJE

Kasmet Velykų laikotarpiu Islandijos lietuvių bendruomenė kviečia į jau tradicinius tapusius renginius: velykinių kiaušinių marginimo popietę ir Velykų šventę vaikams.

Prieš Velykas bendruomenės nariai renkasi kartu marginti kiaušinių tradiciniais lietuviškais būdais. Džiaugiamės savo gretose turėdami buvusią Telšių muziejaus darbuotoją Dalią Lileikienę, kuri papasakoja apie velykinių kiaušinių marginimo Lietuvoje tradicijas, ornamentus, reikšmę, marginimo būdus, jų kilmę bei paplitimą Lietuvos regionuose. Labai smagu kartu susirinkti, pasimokyti vieniems iš kitų. Į tokius užsiėmimus mielai įsitraukia ir vaikai, kurie turi galimybę ne tik susipažinti su lietuviškais papročiais, tradicijomis ir amatais, bet ir palavinti savo ranką bei fantaziją.

Kitas tradicinis renginys, kasmet antros Velykų dienos popietę pakviečiantis visus pietvakarinės

Jurgita
Motiejūnaitė

Islandijos dalies lietuvių vaikus ir jų tėvėlius, yra Velykų šventė. Jos metu kasmet vyksta Mamos velykinio skanėsto konkursas, kurio metu visi šventės dalyviai ragauja ir vertina gardžius ir išmoningus kepinius; Gražiausio margučio konkursas, kuriame varžomasi net keliose vertinimo

Pati populiariausia renginio dalis – Margučių ridenimo varžybos, kur net penkiose amžiaus kategorijose rungtis visi jaunieji šventės dalyviai.

kategorijose, nugalėtojus balsavimu renka visi šventės dalyviai. Pati populiariausia renginio dalis – Margučių ridenimo varžybos, kur net penkiose amžiaus kategorijose rungtis visi jaunieji šventės dalyviai su pačių numargintais kiaušiniiais. Visų konkursų ir varžybų nugalėtojų laukia vertingi prizai: skanėsto konkurso nugalėtojų laukia praktiški apdovanojimai; margučių dažymo ir ridenimo varžybose nugalėjusiųjų laukia išsvajoti prizai – tradiciniai islandiški velykiniai saldumynai – dideli šokoladiniai kiaušiniai.

Neapsieinama ir be šventinės koncertinės programos: savo pasirodymais džiugina Lietuvių kalbos mokyklėlės vaikai ir mokytojos, choras „Gija“ ar kitaip muzikuojantys bendruomenės nariai. Nepraleidžiame progos pasukti žaidimų ratelio bei kartu padainuoti lietuviškų dainų.

Saikingai liuteroniškas tradicijas puoselėjančioje Islandijoje Velykų šventė nėra ypatinga kuo nors daugiau, nei ilgomis išėiginėmis, kurių metu populiari keliauti kartu su visa šeima. Labai džiaugiamės, kad lietuviai retai jaukų šeimynišką šventimą iškeičia į kelionę ir kasmet gausiai susirenka į Velykų šventę. ■